

Namnstatistik

2016

BE0001

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	2
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper	5
1.1.5	Referenstider	5
1.2	Fullständighet	5
B.2	Tillförlitlighet	5
2.1	Tillförlitlighet totalt	5
2.2	Osäkerhetskällor	5
2.2.1	Urval	5
2.2.2	Ramtäckning	5
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	Aktualitet	8

3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid.....	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet.....</i>	<i>8</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet.....</i>	<i>8</i>
5.1	Spridningsformer.....	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation.....	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Uppl ynningstjänster.....	9

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Befolkning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Ämnesövergripande statistik

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Nej

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Margareta Carlsson
Telefon: 010 - 479 67 33
E-post: befolkning@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Margareta Carlsson
Telefon: 010 - 479 67 33
E-post: befolkning@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till folkbokföringen regleras i folkbokföringslagen, SFS 1991:481, och enligt förordningen om den officiella statistiken, SFS 2001:100, skall Skatteverket lämna de uppgifter som behövs för befolkningsstatistik till SCB.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Statistikuppgifter lämnas inte ut om det innebär risk för röjande av person. Kombinationer av för- och efternamn lämnas inte ut och det är inte heller möjligt att i namndatabasen göra sådana sökningar. Sekretesshantering kan bli aktuell även då namn inte kombineras. Det gäller alla namntyper då namn kombineras med andra variabler, t.ex. ålder eller region. Prövning görs från fall till fall.

A.8 Gallringsföreskrifter

Enligt RA-MS 2007:64 är registren som ligger till grund för namnstatistiken (Registret över totalbefolkningen) undantagen från den gallring som ska ske enligt 19 § första stycket lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Namnstatistikens registersammanställningar långtidsarkiveras hos Riksarkivet efter en gallringsfrist om 1 år.

Namnregister med individuppgifter för folkbokförda personer finns långtidsarkiverade årsvis fr.o.m. 2005-12-31. Namnregister med individuppgifter för nyfödda namngivna finns långtidsarkiverade årsvis fr.o.m. 2004. Namnregister med aggregerade uppgifter för folkbokförda personer finns långtidsarkiverade fr.o.m. 1999-12-31.

A.9 EU-reglering

Namnstatistiken berörs inte av någon EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Statistiken över nyfödda namngivna ska belysa namntrender för tilltalsnamn hos nyfödda, främst genom presentation av topplistor på webben. Statistiken över folkbokförda personer vid varje årsslut ska belysa den totala befolkningens förnamn, tilltalsnamn och efternamn, främst genom presentation av topplistor på webben men uppgifterna samlas också i en namndatabas på webben för sökning av önskade namn. De viktigaste variablerna är förnamn, tilltalskod, tilltalsnamn, efternamn, kön, födelseår, län och kommun.

Både statistiken över nyfödda namngivna och statistiken över folkbokförda personer vid varje årsslut har publicerats sedan 1998. Åren 1998–2004 (samtliga folkbokförda) respektive 1998–2003 (nyfödda namngivna) framställdes inga individregister.

A.11 Statistikanvändning

Namnstatistikens främsta användare är allmänheten och media. Statistiken om namn givna till nyfödda används bland annat av nyblivna föräldrar i samband med namngivning. De årliga topplistorna över de vanligaste namnen givna till nyfödda brukar få stor spridning i tidningar och annan media. Namnstatistiken för hela befolkningen används till exempel för att studera hur vanligt eller ovanligt ett namn är i en viss ålder eller region.

A.12 Uppläggning och genomförande

Produktens två beståndsdelar, samtliga folkbokförda och nyfödda namngivna, bygger båda på RTB (Registret över totalbefolkningen). Utgångsmaterialet är de uppgifter som skattekontoren lämnar till Skatteverket. De begrepp och definitioner som används inom folkbokföringen gäller även för RTB och namnstatistiken.

Uppgifter om nyfödda namngivnas tilltalsnamn avser det kalenderår barnets namn registrerades hos Skatteverket. Uppgifterna hämtas från Skatteverket i början av januari. Nya namn kontrolleras mot den namntabell som kopplar samman olika stavningar av samma namn. Namntabellen kompletteras vid behov. Summeringar görs per namn och topp 100-tabeller skapas.

Namn för samtliga folkbokförda avser befolkningen 31 december. Uppgifterna hämtas från Skatteverket i början av februari. Nya namn kontrolleras mot den namntabell som kopplar samman olika stavningar av samma namn. Namntabellen kompletteras vid behov. Summeringar görs per förnamn och kön, per tilltalsnamn och kön och per efternamn. Topp 100-tabeller skapas och en namndatabas skapas för extern sökning på valfritt namn.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering görs av namnstatistiken.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade i kommande undersökningar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i statistiken enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Undersökningsobjekt för Namnstatistiken är personer. Målpopulationen för samtliga folkbokförda utgörs av de personer som vid det aktuella årets slut *borde* ha varit folkbokförda i Sverige enligt de lagar, förordningar och andra regler som gäller för folkbokföring. Den verkliga populationen i registret är de som faktiskt *är* folkbokförda exkl. identitetsskyddade personer. Populationen för nyfödda namngivna är de personer som fötts och vars namn anmälts till Skatteverket. Anmälan om namn ska göras inom tre månader från barnets födelse.

1.1.2 Variabler

Variablerna i namnstatistiken är förnamn, tilltalsnamn, efternamn och kön.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är i första hand antal och i andra hand andelar.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken fördelas efter kön, ålder/födelseår, boendelän och boendekommun.

1.1.5 Referenstider

Referenstidpunkt för samtliga folkbokförda är 31 december 2016. Statistiken över nyfödda namngivna avser hela år 2016.

1.2. Fullständighet

Statistiken redovisar förnamn, tilltalsnamn och efternamn var för sig men inte i några kombinationer och enbart för personer som är folkbokförda i Sverige och som inte har s.k. skyddad identitet.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken baseras på Skatteverkets uppgifter om folkbokförda personer och har allmänt sett god kvalitet. Tillförlitlighetsproblem på grund av över- och undertäckning finns dock, se punkt 2.2.2 *Ramtäckning*. Det partiella bortfallet är omfattande när det gäller tilltalsnamn, se punkt 2.2.4 *Svarsbortfall*, och statistiken över tilltalsnamn har lägre kvalitet än övrig namnstatistik.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Namnstatistiken är totalräknad och exkluderar bara identitetsskyddade personer. Namnstatistiken är därmed inte påverkad av urvalsosäkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen för samtliga folkbokförda utgörs av Skatteverkets folkbokföringsregister med ett fåtal justeringar som gjorts i samråd mellan SCB och Skatteverket. Det ideala innehållet i registret definieras av de författningar som reglerar folkbokföringen, men i praktiken förekommer både undertäckning och övertäckning. Undertäckningen utgörs av personer som *borde* vara folkbokförda men som inte är det och övertäckningen av personer som är folkbokförda trots att

de inte borde vara det. Det är brister i rapporteringar av födslar, dödsfall, invandring och utvandring som resulterar i dessa täckningsfel. Några exakta mått på omfattningen av täckningsfelen finns inte.

Rampopulationen för nyfödda namngivna bygger på de ordinarie aviseringarna från Skatteverket till SCB rörande nyfödda. Rapporteringsdatum avgör vilket namngivningsår de nyfödda ska hänföras till. För nyfödda uppskattas undertäckningen vara 0,1 procent av 0-åringarna. Föräldrar har, efter barnets födelse, tre månader på sig att anmäla barnets namn till Skatteverket, vilket medför att de namngivna under ett visst år kommer att omfatta de flesta som är födda detta år men också de som är födda sent under föregående år. Förskjutningen medför att populationen till ca 85 procent består av födda under året och till ca 15 procent av födda året före. Försenad anmälan om barnets namn kan dock göra att namngivningsåret blir ett år senare än det borde vara även med hänsyn tagen till de tre månaderna, vilket ger en övertäckning i början av namngivningsåret och en undertäckning i slutet av året.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna till namnstatistiken hämtas från de externa folkbokföringsregistren som är administrativa till sin karaktär. Primärt är det skattekontoren som samlar in, mäter och registrerar uppgifterna. Hur uppgiftsinsamlingen och dataregistreringen i praktiken går till framgår av den interna handbok i folkbokföring som används i arbetet på Skatteverket.

Eftersom en stor del av rapporteringen till folkbokföringssystemet sköts av personal som är vana vid administrativa rutiner, kan man anta att uppgifterna rapporteras med små mätfel.

2.2.4 Svarsbortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart vissa värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

I namnstatistiken finns inget objektsbortfall men för en tredjedel av den folkbokförda befolkningen saknas uppgift om vilket förnamn som är tilltalsnamnet. För dessa görs antagandet att det första förnamnet är tilltalsnamnet, eftersom de flesta har sitt första förnamn som tilltalsnamn. Bortfallets effekter på statistiken har inte undersökts men kan antas leda till över- eller underskattning av antalsuppgifterna beroende på namn och namnföljd. Då en person har förnamnen Eva och Margareta kan man t.ex. tänka sig att namnföljden styrts av att Eva Margareta ”flyter” bättre än Margareta Eva. Relativt många av dessa kan antas ha tilltalsnamnet Margareta men får i redovisningen det första förnamnet Eva som tilltalsnamn. Exemplet ger en överskattning av antalet med tilltalsnamnet Eva och en motsvarande underskattning av antalet med tilltalsnamnet Margareta. Över- och underskattning kan dock få olika effekter beroende på hur namnkombinationer och namnföljder ser ut och man kan inte dra slutsatsen att vissa namn över- eller underskattas generellt. På grund av det partiella bortfallet och de antaganden som görs är statistiken över tilltalsnamn inte av lika hög kvalitet som den övriga namnstatistiken.

2.2.5 *Bearbetning*

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den ”mänskliga faktorn”, t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de ska inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den ”mänskliga faktorn”, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Dataregistrering sker vid de lokala skattemyndigheterna. I rutinerna ingår såväl manuella som maskinella kontroller. När uppgifterna aviserats till SCB granskas de ytterligare innan de läggs in i de slutliga befolkningsregistren.

Kopplingen av olika stavningar till samma namn är i inledningsfasen en manuell rutin. Osäkerheten gäller främst vilka namn som ska betecknas som samma eller inte, exempelvis Ann och Anne, Joanna och Johanna, Maurice och Morris, Petersson och Pettersson. Vid varje ny registerleverans från Skatteverket jämförs helt nya namn och namnstavningar mot redan sammankopplade namn. Det finns risk att någon ovanlig stavning av ett namn missas och att det sammanlagda antalet med det namnet därför underskattas något. Motsatsen kan också förekomma, att olika namnstavningar kopplas ihop fast de skulle kunna betraktas som olika namn.

De topp 100-listor som publiceras innefattar även uppgifter från närmast föregående år. Om nya namnkopplingar gjorts *efter* senast gjorda publicering finns risk för att de gamla antalsuppgifterna förändras vid framställning av de nya topp 100-listorna. Listorna kontrolleras och justeras manuellt med avseende på detta.

Eftersom den namntabell som kopplar samman olika stavningar av samma namn visar den vanligaste stavningen av ett namn i hela befolkningen och den stavningen kanske inte är vanligast bland de nyfödda namngivna, finns risk för att namnet i tabeller avseende nyfödda namngivna kan presenteras med annan stavning än den vanligaste. Exempelvis är Oskar den vanligaste stavningen för hela befolkningen medan Oscar är vanligare än Oskar bland de nyfödda. Kontroller görs av vissa namn men fel kan inte uteslutas.

Det har inte gjorts några studier om bearbetningsfel, men de som beskrivits här beräknas påverka statistikens kvalitet endast i liten omfattning.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga andra modellantaganden görs än den metodik som redovisats ovan.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått för slumpmässiga urvalsfel (vanligen 95-procentiga konfidensintervall) beräknas inte eftersom det är en totalräknad undersökning. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Såväl statistik över samtliga folkbokförda som nyfödda namngivna uppdateras och redovisas en gång per år.

3.2 Framställningstid

Statistiken över nyfödda namngivna redovisas 3–4 veckor efter referensperiodens (årets) slut medan statistiken över samtliga folkbokförda redovisas 7–8 veckor efter referenstidpunktens (31 december) slut.

3.3 Punktlighet

Under året publicerades statistiken i enlighet med gällande publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Uppgifterna i namnstatistiken levereras från det svenska folkbokföringssystemet och är beroende av de definitioner och regler som används där. Sedan namnstatistiken först publicerades 1998 har inga ändringar gjorts i folkbokföringssystemet som påverkar uppgifterna i namnstatistiken.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningsgrupperna inom Namnstatistiken är jämförbara. De baseras på samma källa, har samma definitioner och gemensam metod.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Det finns troligen inte annan svensk statistik som kan sammanvändas med namnstatistiken men internationellt sett finns statistik som i någon mån jämförbar även om inte någon samordning eller internationell standard finns.

Registret som ligger till grund för namnstatistiken innehåller personnummer vilket möjliggör sambearbetning med andra register för att skapa ny statistik. Se vidare avsnitt 5.4 *Tillgång till primärmaterial* för mer information.

B.5 Tillgänglighet och förstaelighet

5.1 Spridningsformer

Namnstatistik presenteras i form av tabeller på SCB:s webbplats, www.scb.se/be0001 och sedan 2013 också i *Statistikdatabasen*. Presentation görs även i form av en namndatabas från vilken sökningar av specifika namn kan göras. Statistiken kompletteras med en statistiknyhet om nyfödda namngivna. Namnstatistik finns även i "Statistisk årsbok" till och med 2012.

5.2 Presentation

Statistiken redovisas i form av tabeller och texter.

5.3 Dokumentation

Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i *Dokumentation av statistiken (SCBDOK)*. Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/be0001.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Individregistren över förnamn och tilltalsnamn för folkbokförda personer 31 december respektive år finns tillgängliga för åren 2005–2016. Åren 2005–2012 finns långtidsarkiverade hos Riksarkivet.

Individregistren över nyfödda namngivna under respektive år finns tillgängliga för åren 2004–2016. Åren 2004–2012 finns långtidsarkiverade hos Riksarkivet.

Namnregistren över antal folkbokförda personer per förnamn, tilltalsnamn och efternamn 31 december respektive år finns tillgängliga för åren 1999–2016. År 1999 finns långtidsarkiverad hos Riksarkivet. Överlämning till Riksarkivet av årgångarna 2000–2012 beräknas ske under 2017.

Specialbearbetningar från arkiverade register kan göras av SCB på beställning. Primärmaterial kan dock inte lämnas ut.

5.5 Upplysningstjänster

Statistikservice: 010-479 50 00 . E-postadress: *befolkning@scb.se*. SCB:s webbplats: www.scb.se/be0001.